WIADOMOŚCI
NUMIZMATYCZNO-ARCHEOLOGICZNE

ORGAN TOWARZYSTWA NUMIZMATYCZNEGO W KRAKOWIE

NR. 4	KWIECIEŃ	ROK 1918

Wychodzą miesięcznie.

Prenumeratę i korespondencyę należy nadsyłać pod adresem Redaktora Dra Maryana Gumowskiego, Muzeum Czapskich w Krakowie.

PRENUMERATA WYNOSI:

Rocznie . . : . . . Kor. 10, Mrk 10, Rb 5,
Półrocznie . . . . . Kor. 5, Mrk 5, Rb. 2·50

Numer pojedynczy Kor. 1·50

Ogłoszenia: cała strona 30, 1/2 str. 15, 1/3 str. 10, 1/4 str. 7·50, 1/6 str. 5 Kor.
Inserat 8-razowy ma 25% rabatu, roczny 50%.

Skład główny w Muzeum Czapskich w Krakowie ul. Wolska 12.

„Metody badania wartości monet".

(Odczyt wygłoszony na zebraniu „Tow. Numizmatycznego" w r. 1917).

Dalszy ciąg.

Czy tak było rzeczywiście? Kto w tym względzie będzie szukał odpowiedzi w dziełach i podręcznikach numizmatyki, dla tego — wątpliwości pierzchną jak mgła pod ciepłymi promieniami słońca, ujęte w ramy szczegółowych tabel cyfry wrócą mu odrazu naruszoną równowagę umysłu, zwłaszcza jeżeli poprze je tekst, operujący temi cyframi jak pewnikami. Po głębszej uwadze nasuwają się jednak i pewne wątpliwości. — Tyle dla numizmatyki ciekawy ustęp ze statutu wiślickiego, dotyczący kwestyi monetarnej, stanowi między innymi także i ten postulat, aby moneta była »perpetua et bona in valore, ut per hoc caeteris sit gratior et acceptior«, postulat ten jednakowoż jak wiadomo miał przez całe wieki jeszcze pozostać w sferze ideałów. Prawie każda ordynacya mennicza stanowi wyraz tych samych pragnień, odblask dążeń do trwałego uregulowania stosunków na rynku pieniężnym i stworzenia monety o wartości niezmiennej, przy równoczesnem jednak uwzględnieniu interesów skarbu. Ten ostatni właśnie moment, łącznie z ustawicznymi kłopotami finansowymi, w jakich znajdował się skarb państwowy, oraz stosunkami ogólno-europejskimi, zmusza nas do traktowania ordynacyi menniczych z większą ostrożnością, każda z nich bowiem mówi nam, jaka

według niej miała być bita moneta, nie daje jednak gwarancyi, czy rzeczywiście była bita. Badacze przyjmujący zatem, że od r. 1528—1580 wypuszczały mennice królewskie monety ściśle według norm Zygmuntowskich, znajdą chyba oparcie nie tyle w monetach rzeczonych, ile w czysto subjektywnem zaufaniu do zarządu i organów menniczych. Wprawdzie da się niejednokrotnie udowodnić przy pomocy materyałów piśmiennych, np. ksiąg menniczych, że ordynacye przez długie lata stosowano, wypadki to jednak na ogół dość rzadkie. Z tego powodu nie mogą mieć znaczenia rozstrzygającego. Tymczasem zaufanie co do ścisłego stosowania ordynacyi osłabiają:

1) ustanawianie ciągle coraz to w innej postaci kontroli nad mennicami, 2) skargi postronne na coraz bardziej podlejącą monetę królewską w obrębie ograniczonych ordynacyami okresów, 3) zmienny kurs złotego węgierskiego i talara, 4) zwyczaj wypuszczania mennic w dzierżawę.

Od XVI w. począwszy t. j. czasu kiedy sejm na przebieg spraw monetarnych począł wywierać decydujący wpływ, starano się zapobiegać nadużyciom menniczym przez wprowadzenie bezstronnej i ścisłej kontroli. I tak sejm z r. 1526, stanowiąc bicie nowej monety, zarządza celem uzyskania pewności ligi wybitej monety, aby co sobotę, albo też kiedy pewna ilość nowej monety będzie przygotowaną, zanim puści się ją w obieg, spróbował ją Hieronim Brenner, zaprzysiężony probierz miasta Krakowa, do tego po złożeniu przysięgi na ręce wojewody krakowskiego wyznaczony, w obecności superintendentów, delegowanych przez arcybiskupa Jana Łaskiego i wojewodę krakowskiego Krzysztofa Szydłowieckiego. Za Zygmunta Augusta kontrolę sprawował podskarbi ziemski, za Zygmunta III wysadzono z sejmu specyalne w tym celu komisye, za Jana Kazimierza ustanawiano generalnych gwardajnów. Kontrola ta zdaniem mojem, była bardzo problematycznej wartości, albowiem kontrolujący bądź nie znali się zupełnie na sztuce menniczej, wskutek czego łatwo mogli być wprowadzeni w błąd, bądź, jeżeli się znali, nie dawali należytej gwarancyi. Zresztą obniżenie ziarna lub szrutu mogło dokonać się po cichu, a w porozumieniu z czynnikami kierowniczymi, którym zależało w pewnych warunkach na podniesieniu dochodów menniczych bez robienia wielkiego hałasu. Przykładów możnaby przytoczyć więcej, poprzestanę jednak na jednym, dość wymownym, by nas przekonać o możliwości tego rodzaju praktyk. Kiedy za panowania Zygmunta III cena grubszej monety, talara i dukata, nieustannie szła w górę, opinia ogółu przypisywała winę tego królowi i krajowym mennicom, natomiast mennice zasłaniały się tem, że nie mogą bić monety drobniejszej, według ordynacyi sejmowej, albowiem w takim razie dobry pieniądz zostałby wykupionym i wywiezionym za granicę. Ten rodzaj obrony uzyskał nawet sankcyę wyższą, na sejmie bowiem w r. 1598 podskarbi koronny Jan Firlej stanął w obronie mincerzy, utrzymując, że za podniesieniem większych mennic, jako talarów i czerwonych złotych i zdrożeniem zatem

srebra nie zda się być rzeczą podobną, aby według ordynacyi menniczej króla Stefana mennice drobniejsze bez znacznej szkody mogły być bite.

C. d. n. *Dr. M. Grażyński.*

Polskie bony wojenne.

Dalszy ciąg.

Dąbrowa: Cukiernia A. Jedyńskiego »Wersal«.
„ Gmina. kop. 5, 10, 20, 25. z r. 1914.
„ Magistrat. kop. 3, 5, 10, 15, 50. z r. 1917.
„ Tow. wzaj. kredytu. kop. 5.
Grodziec: Kasa Gminy kop. 5, 10, 20, 50.
Grodzisko: Filia Syndykatu rolniczego warszawskiego. kop. 10.
Kazimierz: Kasa Gminy kop. 5, 10, 15, 20, 30, 50.
Kleczew: „ „ kop. 10, 20, 30.
Koło: Kasa miejska. kop. 5, 10, 15, 25, 50.
Konin: „ „ kop. 5, 10, 20, 50.
Lipno: Magistrat. kop. 5, 10, 20, 50. bez daty.
„ „ kop. 5, 10, 20, 50. z r. 1915.
„ „ kop. 5, 10, 20. z r. 1917.
Lublin: „ Rb. $^1/_2$, 1, 5, 10, 25, 50 (wzory).
Łódź: Urząd Starszych Zgromadzenia kupców i Komitet giełdowy. Rb. 1 i 5. kop. 20, 50. 1914—1916.
Mijaczów i Myszków: Komitet bezpieczeństwa publicznego kop. 5, 10, 15, 20, 30 z r. 1914.
Noworadomsk: Tow. pożyczkowo-oszczędnościowe Rb. 3 i kop. 25, 50.
„ „ wzajemnego kredytu Rb. 1, kop. 5, 10, 50.
„ „ Akc. Przemysłu Metalurg. Rb. 1, 3, 5, kop. 25, 50.
„ „ Wiedeńska fabryka mebli J. i J. Kohn Rb. 1, 3, kop. 25, 50.
Olkusz: Tow. wzaj. kredytu Rb. 1, 3, 5, kop. 10.
Piotrków: Tow. poż. oszcz. kop. 1, 2, 5, 20, 50.
Płock: Związek Stow. drobnego kredytu kop. 5, 10, 20. z r. 1916.
„ Miasto kop. 5, 10, 20, 50 ważne do 1/I 1917.
„ „ „ 5, 10, 20, 50 „ „ 1/I 1919.
Pyzdry: Kasa miejska kop. 5, 10, 20, 25, 50.
Radom: Komitet Obywatelski 2 gr. z r. 1916.
Sławków: Towarzystwo Poż. oszcz.
Sosnowiec: Cukiernia Warszawska Wł. Ciechanowskiego: kop. 3, 5, 10, 15, 50. z r. 1914.
„ Tejże kop. 5 z orłem. z r. 1917.

Sosnowiec: Cukiernia Warszawska Wł. Ciechanowskiego kop. 3 z portretem właściciela 1917.
„ Kasa miejska kop. 5, 10, 15, 20.
„ Bank handlowy w Warszawie Oddział w Sosnowicach drukował bony dla następujących instytucyi:
Dąbrowskie Tow. poż. oszcz.
Franko-Ruskie Tow. górnicze.
Grodzieckie Tow. kopalni węgla i zakł. przemysł.
Z. W. Kamieński.
E. Kosiński.
H. Reicher & Co.

C. d. n. *Tadeusz Solski.*

Medale Kościuszkowskie.

Ku uczczeniu setnej rocznicy śmierci zebrane.

Dalszy ciąg.

47. Av. Popiersie Kościuszki wprost, głowa $^3/_4$ w prawo w krakusce z piórem, w sukmanie z orderem i bandoletą na piersiach. Dookoła napis: OJCZYZNA NASZA, WODZU! JE-DNO CIAŁO, JEDNA DUSZA. U dołu pod popiersiem: TADEUSZ—KOSCIUSZKO — Rv. Orzeł rosyjski mający na piersiach tarczę z orłem polskim, naśladowany zupełnie z mo-

net warszawskich z czasów Aleksandra I. Po bokach jego ogona W.—B. (Wilhelm Bernstein). Ponad orłem 2 wiersze, pod nim 3 wiersze napisu: ODEZWA DO POLAKÓW O POŁĄCZENIU TRZECH ZABORÓW | OGŁOSZONA W WARSZAWIE 14 SIERPNIA 1914 R | * PRZEZ ZWIERZCHNIEGO WODZA | J. C. W. WIELKIEGO KSIĘCIA | MIKOŁAJA MIKOŁAJEWICZA. — Medal wielkości 50 mm. wybity został w białym metalu w 1914 r. w Warszawie przez Wilhelma Bernsteina, znanego antykwaryusza i należy do tych produktów medalierskich, których

wstydzić się powinna numizmatyka nasza. Należy też jaknajostrzej napiętnować tego rodzaju grę na uczuciach patryotycznych, na jaką sobie tutaj pozwolił nakładca. Łączenie Kościuszki, który całe życie walczył i protestował przeciw idei państwowej rosyjskiej, z orłem rosyjskim i z imieniem wielkiego księcia Mikołaja, który w swoim odwrocie połowę Polski z dymem puścił, jest brutalnem pogwałceniem wszelkiej tradycyi i zadrwieniem sobie z uczuć narodowych. Wydanie takiego medalu jest tem smutniejszym objawem pomięszania pojęć i ignorancyi, ile że ten sam nakładca odważył się równocześnie wydać medale ks. Józefa Poniatowskiego i w. ks. Mikołaja Mikołajewicza z tem samem odwrociem co na medalu powyższym Kościuszki.

48. Av. Trzy nieco wgłębione koła z popiersiami prawie enface 3 bohaterów: Kościuszki, Dąbrowskiego i ks. Józefa Poniatowskiego. Między niemi po trzech stronach gałązki lauru i dębu oraz napisy przy każdem popiersiu: TADEUSZ KOŚCIUSZKO. — JAN HENRYK DĄBROWSKI. — KS. JÓZEF PONIATOWSKI. U dołu pod gałązkami drobny podpis firmowy: J. KNEDLER. — Rv. Orzeł polski, przy nim stojący legionista o twarzy Piłsudskiego z sztandarem w ręku, na którym napis drobny: 5 LISTOPAD 1916. Dołem napis: ✳ CZEŚĆ ZMARŁYM ✳ HOŁD — WALECZNYM ✳ Pod nogami legionisty drobny podpis rytownika: B. POSKOCZYM. — Medal wielkości 50 mm wybity został w 1916 r. nakładem firmy J. Knedlera w Warszawie według modelu rytownika fabrycznego B. Poskoczyma. Znany jest w miedzi i białym metalu, większej wartości artystycznej jednak nie posiada, odwrotna jego strona jest nawet dosyć rażąca. Wybity na pamiątkę ogłoszenia niepodległości Polski 5. XI. 1916, a wyobrażeni wodzowie pojęci są tutaj jako obrońcy wolności i niepodległości narodu. (Por. tabl. IV).

49. Av. i Rv. zupełnie jak na medalu poprzednim, ale średnica tylko 30 mm, a pod nogami legionisty zamiast całego nazwiska rytownika tylko jego litery BP. Medalik wydany w mniejszym formacie przez tę samą firmę J. Knedlera w Warszawie w 1916 r., na pamiątkę ogłoszenia aktu 5 listopada.

50. Av. Popiersie Kościuszki. Rv. Widok Wawelu i kopca Kościuszki w Krakowie oraz napis: ON ZERWAŁ KAJDANY etc. — Medal duży, wielkości 70 mm modelowany przez Jana Wysockiego, a wydany przez Towarzystwo Numizmatyczne w Krakowie z okazyi 100 rocznicy śmierci Kościuszki. Medal ten opisany był obszerniej w Nrze październikowym Wiadomości Num. Arch. 1917 r. p. 258 i tamże na osobnej tablicy reprodukowany. Odsyłając do szczegółów tam pomieszczonych, dodać tylko należy, że w 1918 r. odbito ponadto jeszcze 25 egzemplarzy bronzowych, specyalnie dla członków Tow. Num.

51. Av. Popiersie Kościuszki w profilu w lewo z głową odkrytą w sukmanie z kokardą u szyi. Po bokach: T. KOSCIUSZKO — † 15. X. 1817. Z boku na lewo monogram artysty JR (Jan Raszka) — Rv. Niewiasta klęcząca przy ołtarzu ofiarnym i trzymająca w wyciągniętej ręce miecz nad

płomieniem. Na bokach ołtarza wygrawirowane: RACŁAWICE oraz POŁANIEC, na cokole zaś podpis artysty J. RASZKA. U dołu w odcinku rok jubileuszowy: MCMXVII — Medal wielkości 60 mm wybity został w Warszawie nakładem sekcyi numizmatycznej Towarzystwa historycznego w 1917 r. Odbito go w zakładzie J. Chylińskiego w Warszawie, w srebrze i bronzie według modeli prof. Jana Raszki z Krakowa, który zarówno w portrecie bohatera, jak i w kompozycyi strony odwrotnej, dał rzecz nawskroś oryginalną i wysoce artystyczną. Niewiasta hartująca miecz w płomieniu, jest alegoryą bardzo odpowiednią do czasów, w których jubileusz 100-letniej rocznicy śmierci Kościuszki się odbywał. Portret sam pojęty jest naturalistycznie i przypomina nieco medale Caunois z 1818 r. Medal wybity został z okazyi 100 rocznicy śmierci Kościuszki (por. tabl. IV).

52. Medalik zupełnie podobny do poprzedniego i według tych samych modeli prof. J. Raszki wykonany, ale mocno zmniejszony bo tylko 30 mm średnicy. Wybity był w większej ilości w srebrze i miedzi w zakładzie J. Chylińskiego w Warszawie i nakładem warszawskiego Towarzystwa Numizmatycznego na jubileusz 100 rocznicy śmierci Kościuszki.

D. c. n. *Dr. M. Gumowski.*

Sprawozdania z literatury.

Dr. O. Hauser. *Der Mensch vor 100.000 Jahren.* Leipzig 1917, F. A.Brockhaus. 8-ka, str. 142, z 97 ilustr. i 3 map. Cena 4.— M.

Nierzadko od lat przeszło dziesięciu rozchodziły się echa o niezmiernie ciekawych i ważnych odkryciach paleolitycznych dra O. Hausera, dokonywanych w klasycznym dla wykopalisk dyluwialnych departamencie Dordogne nad Wezerą. Koroną nieznużonych badań jego było odsłonięcie w r. 1908 w warstwach absolutnie nienaruszonych, najstarszych znanych dotąd szczątków człowieka kopalnego t. zw. od miejsca znalezienia *Homo Mousteriensis Hauseri*, sięgającego okresu t. zw. acheulskiego, obliczanego na mniejwięcej 140 tysięcy lat przed naszą erą. Wcale dobrze dochowana czaszka nosi znamiona rasy neandertalskiej. Drugą niemniej doniosłą dla nauki zdobyczą jest wydobyty w Combe Capelle w r. 1910 *Homo Aurignacensis Hauseri*, przedstawiciel znów nowej rasy, która nie rozwinęła się bynajmniej z neandertalskiej, na co wskazują znamiona anatomiczne zgoła odrębne. Wespół ze szkieletem leżały narzędzia, których typy wskazują na okres t. zw. aurignacki, odnoszony do 30—40 tys. lat przed Chr. Wreszcie trzecią walną dla wiedzy nowością to wyróżnienie bystre przez dra Hausera nieznanej dotychczas kultury starokamiennej, nazwanej przezeń od miejsca najobfitszych jej złoży — *La Micoque*, która się rozwinęła czasowo pomiędzy okresm mustierskim a aurigniackim. Zwracamy uwagę, iż piękną monografię owej grupy cywilizacyjnej wydał w roku zeszłym autor p. t. »Über eine neue Chronologie des mittleren

Paläolithikums im Vezèretál, speziell mit Bezug auf meine Ausgrabungen auf La Micoque« (Lipsk 1916). Okrom napomkniętych najważniejszych odkryć przyniosły badania dra Hausera rozliczne nader wartościowe przyczynki do poznania życia człowieka paleolitycznego we Francyi, o których nawet pobieżnie wspomnieć tu niepodobna. Właśnie w przytoczonej w nagłówku książce zawarł autor lekki i barwny ich opis, przedstawiając przebieg działań swoich na oznaczonem wyżej terytoryum, na sposób wspomnień, które żywo wyobrażają długą i żmudną, ale w plony i własne zadowolenie bogatą pracę archeologa. Przegląd treści najlepsze da pojęcie o zawartości tejże książki, którą rzeczywiście czyta się jak powieść zajmującą. Pożytek z lektury owej tem większy, że z łatwością zapoznać się można z wieloma wskazówkami praktycznemi, wypróbowanemi przez dra Hausera w ciągu lat dziewiętnastu, co nadaje książce tej również pewny podręcznikowy walor. Treść przedstawia się następująco: rozdz. I Moja podróż do Dordogne, II La Micoque, III Księga ziemi, IV znalezienie Homo Mousteriensis Hauseri, V Pracownie narzędzi i artyści przed dziesiątkami tysięcy lat, VI Odkrycie Homo Aurignacensis Hauseri, VII Sposób wydobycia tegoż szkieletu, VIII Paście łowieckie na grubego zwierza dyluwialnego, IX Nowa kultura ludzka La Micoque, X Kulty i kultury praczłowieka, XI Miejsce ofiarnicze z przed 25.000 lat, XII Istota prawieku i życie ludzkie, XIII Dzieje ziemi, IV Wiek warstw kulturnych, XV Sztuka prowadzenia wykopalisk. Dodać należy o dołączeniu sporej liczby dobrze reprodukowanych, instruktywnych fotografii. Razi jeno miejscami przesadna buta iście niemiecka autora i niezrozumiałe lekceważenie olbrzymich wprost zasług nieustających studyów uczonych francuskich w zakresie wogóle dyluwium europejskiego. Tu i ówdzie zaś bardziej byłaby wskazaną i celowszą większa zwięzłość na niekorzyść zazwyczaj pustych i niepotrzebnych okólników i wykrzykników. Mimo usterki owe, z przyjemnością książkę Hausera do ręki się bierze, a zwłaszcza początkującym adeptom archeologii odda ona napewne liczne, niepowszednie usługi i zachęci do wytrwałego podążania w obranym kierunku z niezachwianą wiarą, iż wydobyte przez nich mozolnie z warstw kulturnych *saxa loquuntur*.

Praga. *W. A.*

KRONIKA.

Nowe medale. W ostatnich czasach pojawiło się wiele nowych medali i odznak wojennych, w tem kilka artystycznych, które zanim osobno szczegółowo opiszemy, zanotować przynajmniej należy. I tak w Warszawie wydała firma antykwarska Hieronima Wildera medal ku czci Zdzisława ks. Lubomirskiego, członka Rady Regencyjnej. Medal modelowany przez Czesława Makowskiego wydany został tylko w

50 egzemplarzach srebrnych i 200 bronzowych, osobno numerowanych. Cena 70 i 30 kor. w Tow. Num. — Drugim medalem niedawno wydanym jest medal prof. Raszki na cześć Rady Regencyjnej z 3 popiersiami regentów. Medal ten wysoce artystyczny wybity został w cynku, w cynku posrebrzanym i srebrze i jest również do nabycia w Redakcyi Wiadomości za cenę 20, 30 i 150 kor. Medal jest duży i okazały.

Medale projektowane. Towarzystwo Numizmatyczne w Krakowie przystępuje do wybicia medalu na rocznicę śmierci jenerała Dąbrowskiego. Zaproszeni do konkursu artyści rzeźbiarze Jan Wysocki i Stanisław Popławski nadesłali już modele, z których tak jeden jak i drugi wiele słów uznania znajdują. Rozstrzygnięcie w tej sprawie jeszcze nie zapadło. Dowiadujemy się, że ponadto także i artysta rzeźbiarz p. Kaz. Chodziński pracuje nad medalem jen. Dąbrowskiego podobno z polecenia lwowskiego komitetu.— W celu uczczenia zasług arcybiskupa Karola Hryniewickiego, b. biskupa wileńskiego, zawiązał się w Lwowie komitet, który postanowił w tym celu medal wybić. Modeli dostarczył już zdolny artysta W. Przedwojewski tak, że i ten medal za jakiś krótki czas ujrzy światło dzienne.—Wreszcie wspomnieć wypada, że Stan. Popławski pracuje obecnie nad medalem ś. p. dra Adolfa Sternschussa, radcy prokuratoryi skarbu, który jako legionista polski zginął w 1916 roku na polu walki.

Monety ukraińskie. W czasopiśmie »l'Ucraine« wychodzącem w Lozannie (N. 40 z 1918 r.) znajdujemy następującą notatkę o monecie nowej republiki: Rząd nowego państwa stara się między innemi o wprowadzenie do kraju własnej waluty. Bank państwowy ukraiński miał sposobność rzucić już w obieg za kilka milionów banknotów, w Kijowie drukowanych. System monetarny ukraiński zbliżony jest naturalnie do rosyjskiego, ale naśladuje poniekąd i francuski. Jednostką pieniężną jest t. zw. karbowaniec, który dzieli się na 200 szasz. Jedna szasza ma wartość zbliżoną do centima. Banknoty ukraińskie są dużego formatu i mają godła narodowe w niebieskim i żółtym kolorze drukowane, oraz tekst w języku ukraińskim po jednej, a w rosyjskim, polskim i żydowskim po drugiej stronie. Są to wobec tego pierwsze monety w Europie nowszych czasów z hebrajskiem pismem.

Monety rzymskie na ostrowie jeziora Lednicy. W czasopiśmie Histor. Monatsblätter für die Pr. Posen 1916 p. 179 podaje M. Schultze wyciąg z aktów landrata von Grevenitz z 1845 i 1846 r., świadczących, że wówczas przy odkopywaniu fundamentów słynnych ruin na Ostrowie jeziora Lednicy pod Gnieznem znaleziono rozmaite przedmioty, jak srebrny denar rzymski Marka Aurelego, 2 monety miedziane Dioklecyana i Maximiniana, wreszcie 3 monety polskie średniowieczne (jakie?). Z aktów nie wiadomo, czy wszystkie te 6 monet znaleziono razem i w jednem miejscu, czy też każdą osobno. Zdaje się, że to drugie jest bardziej prawdopodobne. Równocześnie wykopano tamże starodawny pierścień srebrny, urnę oraz kamienną szkatułkę z kośćmi dziecka. Wiadomość podana u Fredricha: Funde ant. Münzen p. 209 o 6 monetach rzymskich tamże znalezionych odnosi się zapewne do innego miejsca w Lednogórze, a nie do Ostrowa.

Do tego Numeru dodaje się jedną tablicę i cennik.

Wydawca i Redaktor odpowiedzialny: Dr MARYAN GUMOWSKI. Muzeum Czapskich, Kraków.
Czcionkami drukarni Uniw. Jagiell. w Krakowie. Nakładem Towarzystwa Numizmatycznego.

WYDAWNICTWA

i dublety Tow. Numizmatycznego do nabycia w Redakcyi Wiadomości Numizmat.-Archeolog.

I. MEDALE

Kor.

1. Wysocki Jan: Medal Polonia devastata 1915 55 m/m cynk . . 10
2. — tenże, ale bity w miedzi . . . 15
3. — Medal na pamiątkę oswobodzenia Lwowa od Rossyan 22. VI. 1915, 50 m/m cynk 10
4. — tenże, ale bity w miedzi . . . 15
5. — Medal na legiony polskie 1914—1916, 60 m/m cynk 10
6. — tenże, ale w miedzi 15
7. — tenże, ale w srebrze 60
8. — Medal na otwarcie Uniwersytetu i Politechniki w Warszawie 15. XI. 1915 60 m/m cynk 10
9. — Medal jubileuszowy Tad. Kościuszki 1917 r. 70 m/m cynk . 10
10. — tenże, ale w srebrze 80
11. — Medalion jednostronny z popiersiem Kościuszki, jak na medalu 150 m/m bronz 50
12. — Medalion jednostronny: T. Kościuszko na koniu, na tle Krakowa 150 m/m bronz 50
13. — Medale Nr. 2, 4 i 6 dla niecżłonków bronz cena 25
14. Raszka Jan: Medal dla legionistów ślązaków, poległych za ojczyznę 1914—1916 60 m/m cynk 10
15. — Medal ku czci Józefa Piłsudzkiego, brygadiera legionów pols. 1914—1916 60 m/m cynk . . . 10
16. — tenże. ale bity w srebrze . . . 80
17. — Medal na proklamacyę Polski w obozie legionów pols. 5. XI. 1916 cynk 60 m/m 10
18. — Medal Tad. Rutowskiego prezydenta m. Lwowa 1916 r. cynk. 60 m/m 10
19. — Medal Dr. Henryka Jordana, założyciela parku w Krakowie 1910 r. aluminium 32 m/m . . 2
20. — tenże, ale bronz posrebrzany . 5
21. — Medal na szarżę ułanów polskich pod Rokitną 1915 (Raszka sc) cynk 60 m/m 10
22. — Medal Rady Regencyjnej z portretami 3 Regentów 1917 r. 70 m/m cynk 20
23. — tenże, ale posrebrzany . . . 30
24. — tenże, ale srebrny 150
25. Lewandowski Stan.: Medal Józefa Piłsudzkiego 1914 r. 50 m/m cynk 15
26. — Medal na pamiątkę otwarcia wyższych uczelni w Warszawie z napisem »Trzeba naprzód iść« 1915 r. 40 m/m cynk . . 7
27. Makowski Czesław: Medal na cześć ks. Zdz. Lubomirskiego w Warszawie 1917 r, 50 m/m bronz 30
28. — tenże, srebrny 70
29. — Medal bity ku czci Maryi Konopnickiej z 6 wierszami na Rv. 1915 r. 50 m/m bronz . . 50
30. — Medal Alex. margr. Wielopolskiego 1912 r. z napisem na odwrociu 50 m/m bronz nieco znisz. 20
31. Chodziński Kazimierz: Medal bity dla arcyks. Izabelli od legionistów polskich 1916 r. 70 m/m cynk 15
32. — Medal bity dla jen. Böhm Ermollego od m. Lwowa na pam. oswobodzenia od Rossyan 22. VI. 1916 r. 70 m/m cynk 15
33. — tenże, w srebrze 80
34. — Plakietka ku czci ks. biskupa W. Bandurskiego z 1915 r. 60×50 m/m cynk 15
35. — Medal jubileuszowy Tad. Kościuszki 1917 r. na setną rocznicę zgonu 60 m/m cynk . . 15
36. — tenże, ale srebrny 80
37. — tenże, ale mniejszy 48 m/m cynk 10
38. — tenże, mały ale srebrny . . . 60
39. — Medal Ignacego Dembowskiego wiceprezydenta krajowej Rady szkolnej 1916 r. 70 m/m cynk 15
40. — Medal Wład. Leop. Jaworskiego prezesa Naczelnego Komitetu Narod. 1916 70 m/m cynk . . 10
41. — tenże, ale srebrny 80
42. Laszczka Konstanty: Medal Stanisława hr. Tarnowskiego, prezesa Akademii 60 m/m bronz . 15
43. — tenże, w srebrze 60
44. — Medal jubileuszowy Muzeum Narod. w Krakowie 1908 r. 60 m/m bronz 10

	Kor.
45. — Medal Tad. Kościuszki na 100 rocznicę zgonu 1917 r. 60 m/m cynk	10
46. — tenże, ale cynk bronzowany .	15
47. — tenże, ale srebrny	80
48. — Medal Józefa Piłsudzkiego z dębem na odwrociu 22. VII. 1917 r. 60 m/m cynk	10
49. — tenże, ale srebrny	100
50. — Plakieta ku czci jen. Dillera, namiestnika Galicyi 1916—1917 srebro 64×48 m/m	150
51. Popławski Stanisław: Medal na odrodzenie polsk. oręża 1914 r. 60 m/m cynk	10
52. — Medal: Ułanom polskim za obronę Stanisławowa 23. VII 1917 r. 60 m/m cynk	15
53. — Medal pośmiertny Seweryna Tymienieckiego, numizmatyka i archeologa 1917 r. 60 m/m cynk	15
54. Bieliński Witold: Medal krakowski jubileuszowy ks. Piotra Skargi 1912 r. 50 m/m bronz .	15
55. — tenże, ale srebrny	60
56. Jastrzębowski Wojciech: Medal na jubileusz powstania styczniowego 1863 r. 50 m/m bronz	15
57. — tenże, ale srebrny	60
58. Kościuszko T. Medalik z kopcem Kościuszki na odwrociu 24 m/m mosiądz	10
59. Medal Towarzystwa ogrodniczego w Krakowie (A. Neudeck sc) z widokiem Wawelu srebrny 50 m/m.	80
60. Medal ordynacyi Rydzyńskiej 1911 r. z 5 nazwiskami na odwrocie i napisem: Veudidit hic auro patriam 50 m/m ołów	25
61. Medal na 100 rocznicę oswobodzenia Wiednia 1883 r. (nakł. M. Kurnatowski) 38 m/m cyna . . .	5
62. Medalik owalny A. Mickiewicza z 6 wierszami na odwrociu »Tam sięgaj...« 27×22 m/m mosiądz .	3
63. Medal Augusta II z 1697 r. na pamiątkę elekcyi polskiej z nap. »Nec me labor ille« (GH) 42 m/m srebro.	60
64. Talar koronny Augusta III z 1754 r. EDC	25
65. Talar sasko-polski Augusta III z 1763 r. FWoF	15
66. Medal J. Lelewela (Wurden sc) z 1859 r. z 2 wierszami przed twarzą, srebrny 50 m/m	100

II. KSIĄŻKI.

	Kor.
Wiadomości Num. Arch. tom I 1889—1892	32
— tom II 1893—1895	24
— tom III 1896—1898	24
— tom IV 1899-1902	24
— tom V 1903—1906	32
— tom VI 1907-1908	10
Wiadomości Num. Arch. Roczniki 1909—1913 każdy à	15
— Rocznik 1914—1915	30
— Rocznik 1916—1917	30
Gumowski Dr. M.: Podręcznik Numizmatyki pols. Kraków 1914, tablic 80 i 190 illustracyi	15
— Medale Jagiellonów. Kraków 1906, tabl. 29	30
— Medale Stefana Batorego. Kraków 1913, tabl. 9.	15
— Denary pierwszej doby piastowskiej. Kraków 1904, str. 17, tabl 2	5
Gumowski Dr. M.: Monety saskopolskie. Kraków 1910, str. 23, tabl. 7	5
Czapski hr. Em.: Catalogue de la Collection des medailles et monnaies polonaises. Tom V. Cracovie 1916, str. 125+172. Index do Tomów I—V	60
Mękicki Rud.: Medale Grunwaldzkie. Lwów 1911	2
Walewski hr. Stan.: Trojaki koronne Zygmunta III. Kraków 1884	10
Exlibris: Pismo poświęcone bibliofilstwu polskiemu. Lwów 1917. Rocznik I zeszyt I, 10 tablic i ilustracye. Czasopismo wydane zbytkownie z oryginalnemi exlibrisami (dochód cały na cele Tow. Num.)	20

III. BONY WOJENNE.

Rosyjskie bony wojenne.

	Kor.
50 kopiejek papier.	3·—
3 kopiejki »	1·50
2 » »	—·90
5 kopiejek »	1·80
20 kopiejek papier. (marka) . . .	—·50
10 » » » . . .	—·50
15 » » » . . .	—·50
1 » » » . . .	1·40